

Nasjonal dugnad for registrering av turruter og stier – betydning og rolledeling

Dag Terje Klarp Solvang, DNT

Stiene er et av de viktigste og billigste folkehelse tiltakene

Tall fra Helsedirektoratet viser at to av tre voksne er for lite aktive. «Kortreiste» turer i nærmiljøet er det folk sier de vil gjøre mer av. Stien er den mest populære, men minst prioriterte aktivtetsarenaen i Norge. Å gå på tur i naturen gjør folk gladere og friskere.

Sammen med Gjensidigstiftelsen, friluftsrådene og landets fylkeskommuner har vi i DNT siden 2014 samarbeidet om å merke og skilte over 40.000 kilometer med stier og løyper nær der folk bor. Turskiltprosjektet har vist oss at man med små summer og god lokal forankring kan mobilisere mye dugnadsinnsats og få mye for lite ressurser.

Skal flere få gleden av å gå på tur må det være kort vei. Vi mener det må settes som et nasjonalt mål at ingen skal bo mer enn 500 meter fra en merket tursti. Et slikt mål ville vært et godt folkehelse tiltak.

Fakta

- «Alle» går tur – noen ofte og noen sjeldnere – og det er en dokumentert sammenheng mellom nærhet til attraktive lokale turområder og fysisk aktivitetsnivå. Folk går tur når det er mulig å gå tur. Nærhet til turstiene skaper økt aktivitet, det bekreftes også i friluftslivsmeldingen fra 2016
- Korte hverdagsturer er normen for det norske friluftslivet – ikke lange krevende turer i fjellet.

(Kilde: NMBU/Helsedirektoratet/ Klima- og miljødepartementet)

Felles verktøy er avgjørende for dugnaden

Skal folk finne frem til turrutene der de bor, og ergo bli motivert til å ta turen ut – må turrutene registreres digitalt. I Norge har vi et felles kartgrunnlag og en felles database for sti- og turruter, som forvaltes av Kartverket. Dette er en viktig premisse for at folk skal finne veien ut på stien. Registrerte turruter i et felles digitalt verktøy handler også om sikkerhet og godt beredskapsarbeid innen friluftsliv i Norge. Fra denne felles databasen henter vi inn data til UT.no, til artikkel i Fjell og Vidde, til alle turbøker, guider osv. Dette er en viktig suksessfaktor for friluftslivet i Norge.

DNTs rolle i denne sammenhengen, som en dugnadsbasert organisasjon, er å være en aktiv bidragsyter inn i tur- og friluftslivsdata-basen. DNT har hatt et langsiktig og godt samarbeid med Kartverket på dette området. Tidligere forvaltet vi turrutene digitalt selv, men nå er det Kartverket som forvalter dette for oss – gjennom tur- og friluftslivsdata-basen.

En nasjonal forvaltning av turruter på denne måten er avgjørende. Når regjeringen nå skal iverksette en nasjonal stisatsing, bør alle kommuner og andre som tilrettelegger og synliggjør turstier ta i bruk dette felles verktøyet - og på denne måten delta i den nasjonale dugnaden. Fremover bør vi derfor arbeide for å få til en stadig bedre datafangst fra publikum på dette området. Det er gjennom turfolk og brukere av stien kilden til kvalitetssikring av dataene ligger.

DNT og FL takker for et godt samarbeid med Miljødirektoratet og Kartverket for arbeidet med å løfte opp og synliggjøre turruter.